

Ötven sor

Poszeidon halandó fiaiban a tenger pusztító ereje testesült meg. Egyikük, Amükosz, minden útjába kerülő lebrkózott és megölt; másikuk, Polüphemosz, kegyetlen óriás volt; testvérük, Prokrusztész, szállást adott ugyan az idegeneknek, de levágott abból, aki hosszabb volt a vendégágyánál, s nyújtani próbálta az alacsonyabbakat — így végzett velük. Ez a Prokrusztész-szindróma félmúltunk közéletének volt jellemzője, de még ma is, napjainkban is tetten érhető itt-ott

Ágy és méret

erőszakolt összepásztítása. Persze, ellenpéldák is akadnak.

Az elmúlt időkben, a fölgyorsult közéleti mozgások eredményeként sok új, s jórészt az elődöktől fiatalabb politikus került vezető beosztásba. Örökölték „ágyakat és méreteket”, azaz a Prokrusztész-szemléletet. Rájuk hagyományozódtak forgófotelek, színes telefonok, titkárnők és akták, de ebben az örökségben munkastílus, hosszú éveken át kikristályosodott vezetői szemlélet, néhány atyai jótanács is található. A kiforrott egyenlőségek, a koncepciózus koponyák nemcsak a nyakkendőt oldották meg a nyári hoségekben, s nem a fotelokat cserélték tárgyalóasztalra, hanem egy új, nyíltabb, őszintébb és szakemberek tanácsaira támaszkodó szemlélet magzatburkát repszítették meg. Melynek lényege az alkotói — és nem hatalmi! — léggör, a „nyílt sző, fődetlen arc” vállalása, a „dolgozó nép okos gyülekezetében” a döntési szándékok megmérése — egyszóval, a valódi elkötelezettség, a munkáló demokratizmus. No és egy Prokrusztész nem új találmányok menesztése.

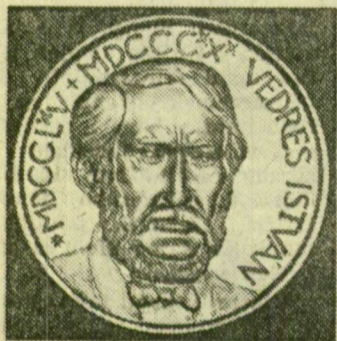
Am e különös szenvedélynek hódoló úriember nem csupán a közélet labirintusában tevékenykedett, hanem tanítványait székülte a művészet, a kultúra birodalmába is. Hadd emlékeztessék csupán egyetlen, lassan évszázados jelenségre. Kritikusai kényelmességéből, művésztörténeti egyszerűségeiből szinte általánossá vált az a fajta skatulyázás, hogy minden föllépő művész — anélkül, hogy kialakíthatta volna saját elképzeléseit, megfogalmazhatta volna mondanivalóját és kipróbálhatta volna kifejezőmódjait — belekerült egy már meglévő, utólagosan konstruált dobozba. S ha ebben nem érezte jól magát, renitensnek, önös kísérletezőnek, netalántán exhibicionistának bélyegezték. Csoda-e, ha legtöbbször az idő múlásával megbékültek helyzetükkel, s legfeljebb néha-néha kaparászták zárt dobozaik fedelét. Kevesen vállalták, hogy sokszínű egyéniségük gazdag művészi impulzusait sokféleképpen fogalmazzák meg. Féltek az általánosító ítéletektől: nincs egyéniségük, mások bőrébe bújnak, stílusművészek stb. Pedig ha fölismerék volna: a gondolat volt szokatlanul izgékony, az érzelmek hófoka váltakozott közösségi és személyes sugárzásuk nyomán, az indulatok amplitúdója csiszolta a megformálást.

Hogy méret és ágy nem antagonisztikus ellenfelek, bizonyíthatja egy tudományos intézmény „forradalmi” gyakorlata. Objektívnek tűnő pontrendszer alapján születnek a fizetési szalagok. Aki többet publikál nemzetközileg jegyzett szaklapokban, vagy akire többet hivatkoznak mások, azoknak vastagabb a boríték. Így előfordulhat, hogy az ifjú, tehetséges kutató prémiumban lekörözi akadémikus főnökét.

Lám, nem biztos, hogy a felgő lábakat kell levágni, vagy a kurtákat nyújtóztatni szükséges. Környezetüket is torzítják a sánta óriások és nyújtott törpék. Meg hát föltalálták már a változatható méretű ágyakat. Nesze neked, Prokrusztész!

Tandi Lajos

Vedres István-érem

Hernádi Oszkár felvétele

A Szeged nagyjai sorozatban az MTESZ és az Éremgyűjtők Csongrád Megyei Szervezete közösen újabb érmet jelentetett meg, amely Vedres Istvánnak (1765–1830), a XIX. század eleji Szeged városrendező úttörőjének állít emléket. A történelmi városképet meg ma is több olyan középület és lakóház gazdagítja, amely Vedres István kiemelkedő építészeti munkásságát bizonyítja.

Az érmet Tóth Sándor Munkácsy-díjas szegedi szobrász alkotta, és Szabó Géza itteni ötvösmester műhelyében verési eljárással készült. Az érme anyaga bronz, átmerője 42,5 milliméter, előlapján Vedres István portréja, a nevét, a születési és halálozási évét római számokkal feltüntetve körirattal. A hátlapon az általa tervezett palotai lakóházak egyikének, a klasszicista stílusban épült, úgynevezett

Schäffer-háznak a homlokzati képe, valamint az MTESZ — Éremgyűjtők Csongrád Megyei Szervezete — 1985 — felirat látható.

(Schäffer Ádám német német származású, gazdag szegedi kereskedő volt, akinek izlésesen berendezett lakása a korabeli polgárság egyik találkozóhelyéül szolgált. Az egyemeletes ház 1809–10-ben épült, s a mai Roosevelter tér és Oskola utca sarkán állt, de a hatvanas évek elején lebontották, helyén modern lakóházak épültek.)

A kedvező visszhangot kiváltó művészi alkotást a gyűjtőkön kívül más érdeklődők is megvásárolhatják az MTESZ-székházban (Kigyó u. 4.) és az éremgyűjtők szerda délutáni és vasárnap délelőtti klubfoglalkozásain a Juhász Gyula Művelődési Házban (Vörösmarty u. 5.).

Dombi Gyula

Műszaki és közgazdasági könyvnapok

A Műszaki és Közgazdasági Könyvnapok országos megnyitójának pénteken tartották a Csepeli Munkásotthonban. Az ötödik alkalommal sorra kerülő eseménysorozat, és a művelődési házban rendezett könyvkiállítást Markója Imre igazságügyminiszter nyitotta meg.

Beszédében kiemelte: A műszaki és közgazdasági könyvnapok célja a szak-könyvekben foglalt ismeretanyag közkinccsé tétele, a szellemi, tudásbeli felkészültség gyarapításának előmozdítása, s ezáltal népgazdaságunk teljesítőképességének növelése.

A tárlaton a már korábban megjelent kötetek mellett a könyvnapokra közreadott 67 könyvjúdonyságot is bemutatják.

Az őszi szakirodalmi könyvnap idején — október 4–31. között — ország-szerte könyvkiállításokat, író-olvasó találkozókat, szerzői ankétokat, könyvismertetőket rendeznek.

Szabadkán, Csantavéren, Szegeden

A szegedi Bábsház nagyszerű előadásokat tartott az elmúlt napokban Szabadkán és Csantavéren. A Szeged és Szabadka közötti testvérvárosi kapcsolatok keretében 1978 óta cserélnek előadásokat — a bábozók és a testvérvárosi gyermekszínházak tagjai. Most a Hagymácska és a Vidám bocsok című darabokat mutatták be a szegediek négy előadásban, több mint 1200 magyarjarkú kisgyermeknek. A sikeres vendég-szereplés alkalmával rádió- és napilapinterjú is készült a szegedi társulat vezetőjével, Kövér Bélával, s megkapták a bábozók a következő meghívást is: novemberben Zentán lépnek fel.

Ithon holnap, vasárnap kezdődik a szezon: a Bábsház első őszi előadása a Bartók művelődési központban 11 órakor lesz. A Csantavéri-bérlé tulajdonosai, és a helyszínen jegyet váltók a Tündér Ibrinkó című meséjátékot láthatják.

Népfrentválasztások, falugyűlések

A jövő héten folytatódik a körzeti népfrentválasztások. Az alábbiakban közöljük a falugyűlések, illetve a lakóterületi választások helyszíneit és időpontjait.

Október 7-én, hétfőn 17 órakor a Belváros IV/A körzeti bizottsága a Földvári utcai párházban, a Felsőváros II. bizottsága a felsővárosi párházban, az Északváros I. körzet a gerdő általános iskolában, az Alsóváros I. körzete a MÁV művelődési házban, az Alsóváros II. körzet a Rákóczi utcai párházban, a Rókus II. körzet a rókusi új általános iskolában, 18 órakor a Petőfitelep I. körzete a Csap utcai párházban, a hatyastepeli körzet az általános iskola faházában, Petőfitelep II. körzete a Balaton utcai általános isko-

Előterjesztés a miniszternek

Közlekedésben dolgozó fiatalokról

Hajdú és Borsod megye, valamint Budapest után Csongrád megye közlekedési vállalatainál dolgozó fiatalok élet- és munkakörülményeit vizsgálta tegnap, pénteken Szegeden a Közlekedési Minisztérium ifjúsági bizottsága.

A tanácskozás témája igen részletes előterjesztés volt — amelyet a bizottság tagjai készítettek — tartalmazta a MÁV-igazgatóság, a Volán 10. Számú Vállalatnál, a 11. számú autójavitóban, a Szegedi Közüti Igazgatóságon, az SZKV-nál, a MÁV Szentesi Építési Főnökségénél, a vásárhelyi KEV-nél szerzett ifjúságpolitikai javaslatokat. — E vállalatok igazgatói, KISZ-vezetői is meghívást kaptak a tegnapi tanácskozásra a MÁV-igazgatóság székházába. A házigazdák nevében Lovász László vasútigazgató köszöntötte a résztvevőket, Klézli Róbert miniszterhelyettes, az ifjúsági bizottság

elnöke nyitotta meg a vitát. Tájékoztatót: az MSZMP KB ifjúságpolitikai határozatának végrehajtását, az ifjúsági törvény betartását a minisztériumi bizottság országreszenként ellenőrzte.

A megye közlekedési vállalatainál dolgozó fiatalok helyzetéről készült előterjesztéshez a szerző, Angeli Aranka fűzött szóban kiegészítést. Kardos János, a 10-es Volán igazgatója elmondta, hogy bevált a pályakezdeők bérezésének korszerűsítésére tett kísérletük. Rámutatott, a gépkocsivezők képzése igen helytelenül történik Magyarországon. Dicsérte viszont a fiatal diplomások közül az újitókat, az alkotó kedvűeket, akik szép számban akadnak a Volánnál. S ezt a fiatal alkotók megfelelő anyagi elismerésével érték el, amit Solti Antal, a vállalat KISZ titkára is dicsért. Balogh Artúr, a 11-es autójavitó igazgatója ismertette, vállalatuk

béripolitikáját úgy alakítja, hogy az kedvezzen az arra érdemes friss diplomásoknak, a fiatal korosztályhoz tartozóknak. Így kívánna változtatni a dolgozók szemléletén is: az alkotó munka elismertetését szorgalmazza. Tóth Imre, a MÁV szegedi igazgatóhelyettese sürgette, legyen követelmény az idegen nyelvtudás, főként az ágazatvezető posztjain. Szűcs István, a KISZ KB munkatársa alaposnak minősítette az előterjesztést. Horváth Lajos, a megyei pártbizottság osztályvezetője egyebek mellett a megyei sajátosságokkal ismertette meg a résztvevőket. Még szót kért Csima János, az ifjúsági bizottság tagja és Szentgyörgyi Pál, a megyei KISZ-bizottság titkára is.

A vitát Klézli Róbert foglalta össze a testület a kiegészítésekkel együtt elfogadta az előterjesztést, azt a közlekedési miniszternek továbbítja. M. E.

Hatvan éve született ifjú Simon Béla

Szegeden, 1925. október 6-án, munkáscsaládban született, apja asztalossegéd, aki már fiatal korában elkötelezte magát a munkásmozgalm mellett, s később a felszabadulás előtti szegedi szociáldemokrata mozgalom egyik ismert baloldali vezetője lesz, a felszabadulás után pedig a két munkáspárt egyesüléséig a Szociáldemokrata Párt szegedi szervezetének titkára.

Ifjú Simon Béla a hat elemi elvégzése után pékinas lesz, de tüdejét betegség támadja meg, ezért munkahelyét változtat, s bűtorfnyezőként dolgozik, illetve más munkákat vállal. Ezek az évek a tapasztalatszerzés, a kenyérkereset, a szakma elsajátításának, a proletársors mindennapos harcokkal teli tanulói életének számára.

Családi indíttatása, osztályhelyzete fiatalon a mozgalomhoz vezette. Rendszeresen eljár a Munkásotthonba. 1941-től a Szocialista Ifjúságmozgalom Csoportban tevékenykedik, s 1944 februárjában belépett a Szociáldemokrata Pártba. 1944-ben erődítési munkára, majd egy ausztriai lágérbe hurcolják, ahol szovjet fogságba kerül, ahonnan 1945 szeptemberében tér vissza Szegedre.

A felszabadulást követően munkásként dolgozott a Szegedi Kenderfonógyárban, s nagy aktivitással vett részt a forradalmi átalakulásban. Így SZIM vidéki szervezőtitkár, SZIT-titkár, illetve MDP alapszervezeti titkár 1950-ig. 1946–1950 között a szegedi városi hivatalban a katonai ügyosztályt vezette. A munka mellett gondot fordított a tanulásra is. Elvégezte a dolgozók gimnáziumát, majd pártiskolán bővíti ismereteit.

Hivatásos pártmunkás 1950-től. 1950–1959 között az MDP, illetve az MSZMP Szeged városi bizottsága agitációs és propaganda-osztályának a vezetője. Az 1956-os ellenforradalom idején fegyvert fogott a munkáshatalom védelmében, részt vett a párt újjászervezésében. 1959-től a párt politikai főiskolára küldte, ahol tanulmányait 1962-ben fejezte be. Ezután az MSZMP Csongrád megyei bizottságára került, ahol politikai munkásként dolgozott. 1974. január 1-től 1982. június 15-én bekövetkezett haláláig a Csongrád megyei tanács apparátusi pártbizottsága titkáraként tevékenykedett.

Elveit, tetteit a munkás-sors, a munkásosztály érde-

keinek következetes képviselése határozta meg. Bárhol is dolgozott, bármilyen munkakörben tevékenykedett, gondolatainak, cselekedeteinek meghatározó vezére a munkáshatalom megvalósításáért, megvédéséért, kiteljesítéséért folytatott harc volt. Minden feladatot, minden gondot a munkások, a párt, a néptömegek érdekeinek szempontjából ítélte meg, igyekezett megoldani. Ehhez erőt marxista meggyőződéséből s a dolgozókhoz fűződő szoros kapcsolatából merített. Mint pártmunkás, mint funkcionárius rendszeresen találkozott üzemi, termelőszövetkezeti dolgozókkal, értelmiségiekkel, kikérte véleményüket, javaslataikat, s érzékenyen figyelt problémáikra.

Pártmunkásként ugyanakkor agitátor és propagandista is volt. A marxizmus—leninizmus esti egyetemen mint oktató, üzemekben, termelőszövetkezetekben, különböző intézményekben mint pártfőelőadó, világosan logikusan érvelve a valóságos viszonyokat bemutatva magyarázta a párt politikáját.

Mint Szeged szülőtte szerette az alföldi tájat, a vizet, a lágyan suhanó, néha haragos, árnyas fűzesekkel karélyozott Tiszát. Ismerte a nehézsorsú víziembereket, a halászok életét, értette gondolkait, osztozott örömeikben. Szerette a magyar tájat megéneklő Juhász Gyula költészetét, a proletársorsot bemutató József Attilát.

Ifjú Simon Béla pártmunkás volt, amelyet vállalt minden körülmények között, példázott egész életével, amikor tanított, a közösséget fádadozott, nem kímélve erejét, szervezetét.

Munkásságát pártunk és államunk számos magas kitüntetéssel is elismerte. Így többek között megkapta: a Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékéremet, a Szocialista Hazáért Erdemrendet, a Felszabadulási Jubileumi Emlékéremet.

Most lenne 60 éves.

Dr. Fehér István

*

Holnapután, hétfőn délután 3 órakor Simon Béla Belvárosi temetőben levő sírjánál megemlékezést, koszorúzást rendez az MSZMP megyei tanács bizottsága és a Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága.